

Marco Blaauw: 'Mijn streven is de luisteraar in staat van verwondering te brengen.' Foto Joost van den Broek / de Volkskrant

[deze week] **Marco Blaauw speelt Karlheinz Stockhausen**

'Mijn ambitie is de trompet als stem te laten klinken'

De uitvoering *Michaëls Reise um die Erde*, vanavond in Amsterdam, is een eerbetoon aan de vorige maand overleden moderne componist Karlheinz Stockhausen. Marco Blaauw (42) speelt de trompetpartij. Door **Rob Gollin**

Is het bevrijdend, spelen zonder de kritische oude baas in de zaal?

'Nee, ik zal hem vooral heel erg missen. Ik heb vanaf 1998 intensief met hem gewerkt en ongelooflijk veel van hem geleerd. Hij heeft me als muzikant gevormd. Dit concert voelt als een eerbetoon.'

Maar de verleiding tot vrijere interpretatie zal er toch wel zijn? Even een toontje meer of minder?

'Ik ga niks bewust negeren. Er valt weinig te verbeteren. Dirigenten willen Stockhausen soms een tikeltje sneller of langzamer spelen dan hij dicteerde. Altijd keren ze op hun schreden terug.'

Hoe maniakaal was zijn precisie?

'Ik zou het niet maniakaal willen noemen. Er doen nare verhalen de ronde, ik weet het. Maar hij was een geniale componist die heel goed wist welk geluid hij wilde horen. Bij elke noot staan wel twee of drie aanwijzingen. Hij kon volhardend zijn. Zo moet het, zo! Als het dan niet lukte, leidde dat tot gevoelens van onmacht bij de muzikant. Dat gaf spanningen, ja. Maar je moest het nooit persoonlijk opvatten. Je kon er alleen maar beter van worden.'

In *Michaëls Reise um die Erde* is de hoofdrol voor de trompet?

'Ja. Het is de tweede akte uit *Don-*

nerstag, het vierde deel van de operacyclus *Licht*. De engel Michaël trekt langs Keulen, New York, Japan, Bali, Centraal-Afrika. Hij zoekt contact met de mensen daar. Dat krijgt vorm in de communicatie tussen trompet en orkest.'

Dat is ook uw stokpaardje, lezen we op uw website: de trompet aanwenden als spreekbuis.

'Het is iets persoonlijks. Maar inderdaad, mijn ambitie is het instrument als stem te laten klinken. Dat betekent voor mij experiment, vernieuwing. Misschien heeft het wel te maken met een heel primitief gevoel, terug te voeren tot op de didgeridoo van de aboriginals of de schelp bij boeddhistische ceremonies: je stem verheffen.'

Stockhausen schrijft voor het stuk zeven verschillende dempers voor.

'Zes. Elke demper levert andere klankkleuren op. Je hebt de plunger, de ontstopper. Die hoor je veel bij jazzorkesten, zoals dat van Duke Ellington. Je kunt er van die letters van maken. Bwah, waa, wap. Er is de *harmon mute*. Miles Davis gebruikt 'm. Je hebt ook de hoteldemper, zo ontzie je de buren. Ik werk er ook tijdens concerten mee.

'Maar het zit 'm niet in het aantal dempers. In bijvoorbeeld werk dat Stockhausen schreef voor zijn

zoon Markus worden ook grenzen verkend, in hoogte, in laagte.'

U laat zich ook niet onbetuigd met uw speciale trompet met dubbele schalbek en vijf ventielen.

'Het geeft de mogelijkheid om heel snel te schakelen tussen gedempt en ongedempt spelen. Met het extra ventiel kun je kwarttonen maken. Er is nog meer mogelijk, denk ik. Ik luister de laatste tijd veel naar Arabische muziek, met voor westerse oren ongewone ornamenten en intonaties. Met een schuifstelsel in de trompet moet je zoiets ook kunnen bereiken. Maar ik wil me niet als uitvinder afficheren, hoor. Voor het Centraal Station in Amsterdam speelde vroeger een prachtige *highblower*, Billy Brooks. Hij had in zowat alle grote bigbands gezeten. Die werkte ook met een dubbele beker, al kon je die niet apart laten klinken. En wat is nieuw? In de tijd van Beethoven had je een trompet met zeven bekers. Het is mij niet zozeer om de techniek te doen. Mijn streven is de luisteraar in een staat van verwondering te brengen. Daar kan ik heel gelukkig van worden.'

Michaëls Reise um die Erde. Asko Ensemble en Schönberg Ensemble. 10 januari, 20.30 uur. Muziekgebouw aan 't IJ, Amsterdam. www.marcoblaauw.com